

NACIONALINIS VĖŽIO INSTITUTAS

Biudžetinė įstaiga, Santariškių g. 1, LT-08406 Vilnius, tel. +370 5 278 6700, faks.+370 5 272 0164, el.p. administracija@nvi.lt Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 111959420

Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir
sporto ministerijai

2022-09-23 Nr. R3-

Kopija
Lietuvos Respublikos Vyriausybei

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO PROJEKTO NR. 22-12092 DERINIMO

Lietuvos Respublikos Seimo teisės aktų informacinėje sistemoje yra registruotas Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerijos parengtas teisės akto projektas Nr. 22-12092 „Dėl Nacionalinio vėžio instituto pertvarkymo, Nacionalinio vėžio instituto įstatų patvirtinimo, valstybės turto investavimo ir valstybei nuosavybės teise priklausančio turto perdavimo pagal valstybės turto patikėjimo sutartį (projektas)". Šiuo projektu yra siūloma patvirtinti po pertvarkymo veiksiančios viešosios įstaigos Nacionalinio vėžio instituto įstatus.

Vadovaujantis Nacionalinio vėžio instituto įstatų 18.1 papunkčiu, Nacionalinio vėžio instituto mokslo taryba apsvarstė registruotą viešosios įstaigos Nacionalinio vėžio instituto įstatų projektą ir nutarė iš esmės pritarti viešosios įstaigos Nacionalinio vėžio instituto įstatų projektui. Nacionalinio vėžio instituto mokslo tarybos nutarimo kopija pridedama prie šio rašto.

Vis dėlto, siekiant užtikrinti viešosios įstaigos Nacionalinio vėžio instituto įstatų projekto nuostatų suderinamumą su galiojančiais Lietuvos Respublikos teisės aktais ir pašalinti tam tikrų nuostatų netikslumus ir prieštaravimus, Nacionalinis vėžio institutas teikia pastabas ir pasiūlymus viešosios įstaigos Nacionalinio vėžio instituto įstatų projekto tobulinimui.

Dėl bendrųjų nuostatų:

Siekiant pabrėžti Nacionalinio vėžio instituto misijos svarbą ir veiklą tęstinumą, siūlytina įstatų bendrąsias nuostatas papildyti punktu dėl veiklos tęstinumo:

„Institutas yra Onkologijos ligoninės ir instituto (1933–1945 metai), Lietuvos mokslų akademijos Eksperimentinės medicinos ir onkologijos instituto (1945–1957 metai), Onkologijos mokslinių tyrimų instituto (1957–1990 metai), Lietuvos onkologijos centro (1990–2002 metai) ir Vilniaus universiteto Onkologijos instituto (2002–2013 metai) veiklos tęsėjas.“

Dėl Instituto veiklos tikslų, sričių ir rūšių, mokslinės veiklos kryptių:

Atsižvelgiant į Nacionalinio vėžio instituto veiklos tikslus ir sritis, teisės aktais numatytas mokamas ne sveikatos priežiūros paslaugas bei įsipareigojimus valstybinių koncesijų pagrindu, siūlytina papildyti įstatų 13 punktą patikslinant Instituto veiklos rūšis pagal Ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių:

„13. Instituto veiklos rūšys: kita leidyba (58.19), medicinos mokslų tiriamieji ir taikomieji darbai (72.19.40), gamtos mokslų tiriamieji ir taikomieji darbai (72.19.20), technikos mokslų tiriamieji ir taikomieji darbai (72.19.50), doktorantūra (85.42.30), kitas mokymas (85.5), specializuotųjų ligoninių veikla (86.10.20), gydytojų specialistų veikla (86.22), odontologinės praktikos veikla (86.23), medicinos laboratorijų veikla (86.90.30), automobilių stovėjimo aikštelių eksploatavimas (52.21.20), poilsiautojų ir kita trumpalaikio apgyvendinimo veikla (55.20), nuosavo arba nuomojamo nekilnojamojo turto nuoma ir eksploatavimas (68.20), su jais susijusi mokslinė, techninė, profesinė ir kita veikla, būtina pagrindinei veiklai užtikrinti ir vykdyti (kitos veiklos rūšys) pagal Ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių.“

Dėl Instituto teisių ir pareigų:

Atsižvelgiant į tai, kad asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimo mastą ir sąlygas apibrėžia licencija sveikatos priežiūrai, siūlytina patikslinti įstatų 15.7 papunktį:

„15.7. vadovaujantis turima licencija sveikatos priežiūrai bei šiuose įstatuose numatytais sąlygomis teikti antrines ir tretines asmens sveikatos priežiūros paslaugas onkologijos srityje Lietuvos ir užsienio gyventojams;“

Siekiant vengti įstatuose dviprasmiškai suprantamų nuostatų, siūlytina patikslinti įstatų 16.6 papunktį:

„16.6. sudaryti sąlygas Vilniaus universiteto ir kitų aukštųjų mokyklų studentams įgyti darbo patirties atliekant praktiką Institute;“

Dėl Instituto organų, jų kompetencijos, sudarymo (skyrimo) ir atšaukimo (atleidimo) tvarkos:

Lietuvos Respublikos viešųjų įstaigų įstatymo 1 straipsnio 2 dalyje numatyta, kad šio įstatymo nuostatos valstybinėms mokslo ir studijų institucijoms, kurių teisinė forma yra viešoji įstaiga, taikomos tiek, kiek Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymas nenustato kitaip. Atsižvelgiant į tai, siūlytina įstatų 24 punkto nuostatą, kad visuotinio dalininkų susirinkimo kompetencija nustatyta Mokslo ir studijų įstatyme ir Viešųjų įstaigų įstatyme, patikslinti išvardinant konkrečiai visuotinio dalininkų susirinkimo kompetenciją (kadangi ne visos Viešųjų įstaigų įstatyme numatytos funkcijos visuotiniam dalininkų susirinkimui atitinka valstybinių mokslinių tyrimų institutų reglamentavimą, kaip pvz. valstybinių mokslinių tyrimų institutų įstatus keičia ne visuotinis dalininkų susirinkimas, o Vyriausybė; valstybinių mokslinių tyrimų institutų mokslo tarybos narius renka ir atšaukia ne visuotinis dalininkų susirinkimas, o yra renkama ir skiriama iš mokslo darbuotojų ir administracijos darbuotojų, taip pat iš kitų įstaigų, įmonių ir organizacijų, suinteresuotų instituto tikslų ir misijos įgyvendinimu, atstovų; sprendimą dėl valstybinių mokslinių tyrimų institutų pertvarkymo ar reorganizavimo priima ne visuotinis dalininkų susirinkimas, o Vyriausybė; ir kt.).

Atitinkamai į aukščiau nurodytą pagrindimą, siūlytina tikslinti ir įstatų 26 punktą:

„26. Visuotinio dalininkų susirinkimo sprendimai priimami paprasta dalyvaujančių susirinkime dalininkų balsų dauguma, išskyrus toliau nurodytus sprendimus, kurie priimami ne mažesne kaip 2/3 dalyvaujančių susirinkime dalininkų balsų dauguma:

26.1. sprendimą dėl Instituto reorganizavimo ir reorganizavimo sąlygų tvirtinimo;

26.2. sprendimą inicijuoti pertvarkyti Instituto pertvarkymą;

26.3. sprendimą inicijuoti likviduoti Instituto likvidavimą ar atšaukti jo likvidavimo atšaukimą.“

Atsižvelgiant į tai, kad struktūrinių padalinių vadovai, taip pat mokslo darbuotojai į pareigas yra skiriami konkurso būdu teisės aktų nustatyta tvarka, siūlytina išbraukti įstatų 33.1.5 papunktį, kuris numato, kad mokslo taryba Instituto direktoriaus teikimu svarsto ir tvirtina struktūrinių (mokslinių) padalinių vadovų kandidatūras.

Siūlytina išbraukti įstatų 30.21 papunktį (dubliuojasi su 30.10 papunkčiu), 33.6 papunktį (dubliuojasi su 33.1.6 ir 33.8 papunkčiais).

Nuo 2022-05-01 įsigaliojus naujam Lietuvos Respublikos Finansinės apskaitos įstatymui nebenaudojama „buhalterinė apskaita“, todėl 30.3 ir 31.1 punktus siūlytina pakeisti:

„30.3. užtikrina Instituto buhalterinės finansinės apskaitos organizavimą, finansinių ataskaitų rinkinio sudarymą, pateikimą ir paskelbimą laiku, apskaitos dokumentų išsaugojimą.“

„31.1. buhalterinės finansinės apskaitos organizavimą pagal Lietuvos Respublikos buhalterinės finansinės apskaitos įstatymą;“

Siūlytina išbraukti 30.16.3 ir 33.1.3 papunkčius, kuriais siūloma, kad Mokslo taryba svarstyti ir tvirtinti pajamų ir išlaidų sąmatas, jų vykdymo apyskaitą, kitus susijusius dokumentus. Šie papunkčiai prieštarauja 30.4 punktui, kuriuo Instituto direktorius valdo, naudoja Instituto turtą ir lėšas ir jais disponuoja

vadovaudamasis Lietuvos Respublikos įstatymais ir kitais teisės aktais, šiais įstatais, Instituto visuotinio dalininkų susirinkimo sprendimais.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymu Mokslo darbuotojų pareigybei priklauso ir tyrėjai, todėl siūlytina papildyti 48 punktą:

„48. Mokslo darbuotojų pareigybės yra šios: vyriausiasis mokslo darbuotojas, vyresnysis mokslo darbuotojas, mokslo darbuotojas, jaunesnysis mokslo darbuotojas, tyrėjas, mokslininkas stažuotojas. Jų kvalifikacinius reikalavimus nustato Mokslo taryba, vadovaudamasi Mokslo ir studijų įstatymu, Lietuvos Respublikos Vyriausybės bei Lietuvos mokslo tarybos nutarimais. Į mokslo darbuotojų ir kitų tyrėjų pareigas skiriama viešo konkurso būdu. Konkursų organizavimo ir jų vykdymo tvarką nustato Mokslo taryba.“

Nacionalinis vėžio institutas taip pat atskirai norėtų pažymėti, kad viešosios įstaigos Nacionalinio vėžio instituto įstatų projekte numatyta kolegialaus valdymo organo – mokslo tarybos – sudarymo tvarka yra teisinga ir pagrįsta, atitinkanti Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymo nuostatas, užtikrinanti akademinės bendruomenės savivaldą ir pakankamą skirtingų suinteresuotų įstaigų ir organizacijų įsitraukimą į Nacionalinio vėžio instituto valdymą.

Pažymėtina, kad Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymas apibrėždamas mokslo tarybos sudarymą, pirmiausia nurodo, kad valstybinio mokslinių tyrimų instituto mokslo taryba sudaroma iš mokslo darbuotojų ir administracijos darbuotojų, *taip pat* iš kitų įstaigų, įmonių ir organizacijų, suinteresuotų instituto tikslų ir misijos įgyvendinimu, atstovų valstybinio mokslinių tyrimų instituto įstatuose nustatyta tvarka. Vertinant, kokia apimti ir kokias Nacionalinio vėžio instituto tikslų ir misijos įgyvendinimu suinteresuotas įstaigas įtraukti į mokslo tarybos sudėtį, neturėtų būti apsiribojama vieno kriterijaus – lėšų šaltinio – įvedimu. Svarbu paminėti, kad Nacionalinis vėžio institutas lėšas iš privalomojo sveikatos draudimo fondo gauna pagal sutartį su teritorine ligonių kasa už pacientams suteiktas asmens sveikatos priežiūros paslaugas. Taip pat atkreiptinas dėmesys, kad Nacionalinio vėžio instituto tikslų ir misijos įgyvendinimu yra suinteresuotos ne tik valstybės institucijos, bet ir kitos mokslo bei studijų įstaigos, pacientus vienijančios organizacijos. Todėl lėšų šaltinio kriterijus svarstant mokslo tarybos sudėties sudarymą nėra tinkamas. Atsižvelgiant į Nacionalinio vėžio instituto tikslus ir uždavinius, mokslo tarybos atliekamas funkcijas, taip pat į įstatymo leidėjo išdėstytus prioritetus dėl mokslo tarybos sudarymo, manytina, kad didžioji dalis mokslo tarybos narių pagrįstai yra renkami iš Nacionalinio vėžio instituto mokslo ir administracijos darbuotojų, taip užtikrinant teisingą ir pagrįstą mokslo tarybos sudarymo principą. Pažymėtina ir tai, kad valstybė dalyvaus Nacionalinio vėžio instituto valdyme per savininko teises ir pareigas įgyvendinančias institucijas kitame viešosios įstaigos Nacionalinio vėžio instituto kolegialiaame valdymo organe – visuotiniame dalininkų susirinkime.

PRIDEDAMA. Nacionalinio vėžio instituto mokslo tarybos nutarimo kopija, 1 lapas.

Mokslinis sekretorius,
laikinais einantis direktoriaus pareigas

Ernestas Janulionis